



**СУМСЬКА ОБЛАСНА РАДА
СЬОМЕ СКЛИКАННЯ**

**двадцята сесія
РІШЕННЯ**

06.07.2018

м. Суми

**Про звернення до Кабінету Міністрів
України щодо уточнення формули
освітньої субвенції**

З метою забезпечення передбаченого Законом України «Про оплату праці» права на своєчасну та в повному обсязі виплату заробітної плати працівникам галузі освіти, керуючись статтею 43 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», обласна рада
ВИРІШИЛА:

1. Звернутися до Кабінету Міністрів України щодо уточнення формули освітньої субвенції (звернення додається).
2. Голові обласної ради направити звернення до Кабінету Міністрів України та обласних рад.

Голова

В.М. Токар

**Звернення
до Кабінету Міністрів України щодо уточнення формули
освітньої субвенції**

Протягом останніх років Сумська область постійно стикається з проблемою дефіциту коштів освітньої субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам, унаслідок чого постає питання своєчасної оплати праці працівників освітньої галузі. За попередніми розрахунками обласної державної адміністрації загальний обсяг незабезпеченості коштами на оплату праці педагогічних працівників, що утримуються за рахунок освітньої субвенції, становить 74,2 млн гривень.

Розподіл коштів освітньої субвенції здійснюється відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2017 р. № 1088 «Про затвердження формули розподілу освітньої субвенції між місцевими бюджетами», що забезпечує неупереджений підхід та справедливість такого розподілу. У той же час підходи, що застосовуються при чинному формульному розподілі, мають окремі недоліки.

Формула розподілу освітньої субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на 2018 рік не враховує демографічні особливості окремих територій Сумської області. Слід зазначити, що в районах Поліського регіону області основна кількість населення сконцентрована у міській місцевості. Так, наприклад, до складу Ямпільського району входять 2 селищні і 11 сільських рад, тоді як 62,1% населення проживає на території селищних рад і вважається міським населенням. Аналогічна ситуація має місце для Путивльського і Середино-Будського районів: чисельність населення у міській місцевості Путивльського району становить 66%, Середино-Будського 61%. Оскільки названі райони є найбільш залісненим регіоном Сумської області, щільність учнів у сільській місцевості є вкрай низькою. Крім того, відстані між населеними пунктами перевищують допустимі норми для транспортного обслуговування, тому виникають додаткові складності з організацією підвезення учнів і вчителів. Як наслідок мають місце незабезпеченість коштами та невиконання встановлених стандартів з оплати праці. Зокрема, незабезпеченість коштами освітньої субвенції по Ямпільському району становить 2,2 млн гривень, Путивльському – 0,4 млн гривень, Середино-Будському – 1,5 млн гривень.

Аналіз стану забезпечення коштами освітньої субвенції педагогічних працівників Ямпільського району засвідчив, що при нормативній кількості класів загальноосвітніх навчальних закладів 92, у 2017-2018 навчальному році фактична кількість класів у районі становить 88 одиниць, середня розрахункова наповнюваність яких дорівнює 15 учнів. У той же час у 44 класах району кількість учнів становить менше 5 осіб, а отже 111 осіб (8,2% від загальної кількості учнів району) знаходяться на індивідуальному навчанні, що знижує середню фактичну наповнюваність класів до 10 учнів.

З огляду на особливості розподілу населення щільність учнів міської місцевості цього району складає 72 особи, сільської – 0,42 особи, а фактична наповнюваність класів міської місцевості – 21 учень, сільської – 8 учнів. При цьому нормативну наповнюваність класів учнями згідно з формулою розподілу освітньої субвенції, яку розраховано відповідно до щільності учнів і відсотка сільського населення, як для Ямпільського, так і для Путивльського та Середино-Будського районів, визначено на рівні 15 осіб, що є найбільшим показником серед районів Сумської області.

За умови проведення обрахунку обсягу освітньої субвенції Ямпільського району, виходячи з нормативної наповнюваності класів для сільської місцевості 8 учнів, а для міської – 21 учень, нормативна кількість класів становитиме 131, кількість ставок педагогічного персоналу – 224,06, а розрахунковий обсяг освітньої субвенції – 32 399,7 тис. гривень, що на 8 329 тис. гривень перевищує обсяг субвенції, передбачений для Ямпільського району на 2018 рік.

Окрім того, формула розподілу освітньої субвенції не враховує видатки на запроваджену наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2016 № 8 індивідуальну форму навчання для осіб, які за станом здоров'я не можуть відвідувати навчальний заклад. Як засвідчив аналіз, проведений по містах обласного значення Суми і Охтирка, однією з причин дефіциту стали витрати, пов'язані з організацією індивідуального навчання дітей, які не можуть відвідувати загальноосвітній навчальний заклад за станом здоров'я. По місту Суми питома вага таких учнів ставить 0,5% від загальної кількості, по місту Охтирка – 0,7%, у той час як витрати освітньої субвенції на таких учнів становлять 3 і 5,2% від загального планового обсягу освітньої субвенції відповідно.

Також формула розподілу освітньої субвенції не враховує поділ класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах, як це передбачено Порядком, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128, за умови, що кількість учнів у класі для міської місцевості перевищує 27 осіб. Слід зазначити, що середня

наповнюваність класів по місту Суми становить 27,8 учня, а по місту Лебедин – 27,3 учня, що дає право педагогічним радам навчальних закладів цих міст здійснити поділ класів на групи, що приводить до збільшення кількості навчальних годин, педагогічного навантаження і, в результаті, до додаткових витрат освітньої субвенції. Таким чином, додаткові витрати, пов'язані з поділом класів, по місту Суми становлять 24,4 млн гривень (9,4% від планової суми освітньої субвенції) і 4,0 млн гривень (16,0% по місту Лебедин).

Крім того, ще однією з причин недостатності коштів освітньої субвенції у цьому році стала наявність таких типів загальноосвітніх навчальних закладів як ліцеї та гімназії. Відповідно до статті 66 Закону України «Про освіту» рішення про створення цих закладів приймають засновники, тобто органи місцевого самоврядування, при цьому, відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 15.04.1993 № 102 «Про затвердження Інструкції про порядок обчислення заробітної плати працівників освіти», посадові оклади керівних та педагогічних працівників гімназій, ліцеїв підвищуються на 10 відсотків, що створює додаткові витрати освітньої субвенції. У той же час засновники закладів не вбачають підстав для спрямування коштів місцевих бюджетів на забезпечення цього підвищення.

Ураховуючи вищевикладене, з метою уникнення соціальної напруги серед працівників галузі освіти Сумська обласна рада просить:

1. Внести зміни до постанови Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2017 року № 1088 «Про затвердження формули розподілу освітньої субвенції між місцевими бюджетами» в частині зміни підходів до формульного розподілу освітньої субвенції, а саме:

проведення окремого розрахунку нормативу наповнюваності класів для міської і сільської місцевості районів Поліського регіону області;

уведення розрахунку витрат для дітей, які знаходяться на індивідуальному навчанні за станом здоров'я;

виділення додаткових коштів для адміністративно-територіальних одиниць, у яких середня наповнюваність перевищує нормативну і які потребують поділу класів на підгрупи.

2. Внести зміни до постанови Кабінету Міністрів України від 14 січня 2015 року № 6 «Деякі питання надання освітньої субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам» і виключити можливість використання коштів освітньої субвенції на підвищення і доплати педагогічним працівникам, які виникають у результаті рішень органів місцевого самоврядування, та передбачити фінансування цих витрат за рахунок коштів засновників відповідних ліцеїв і гімназій.